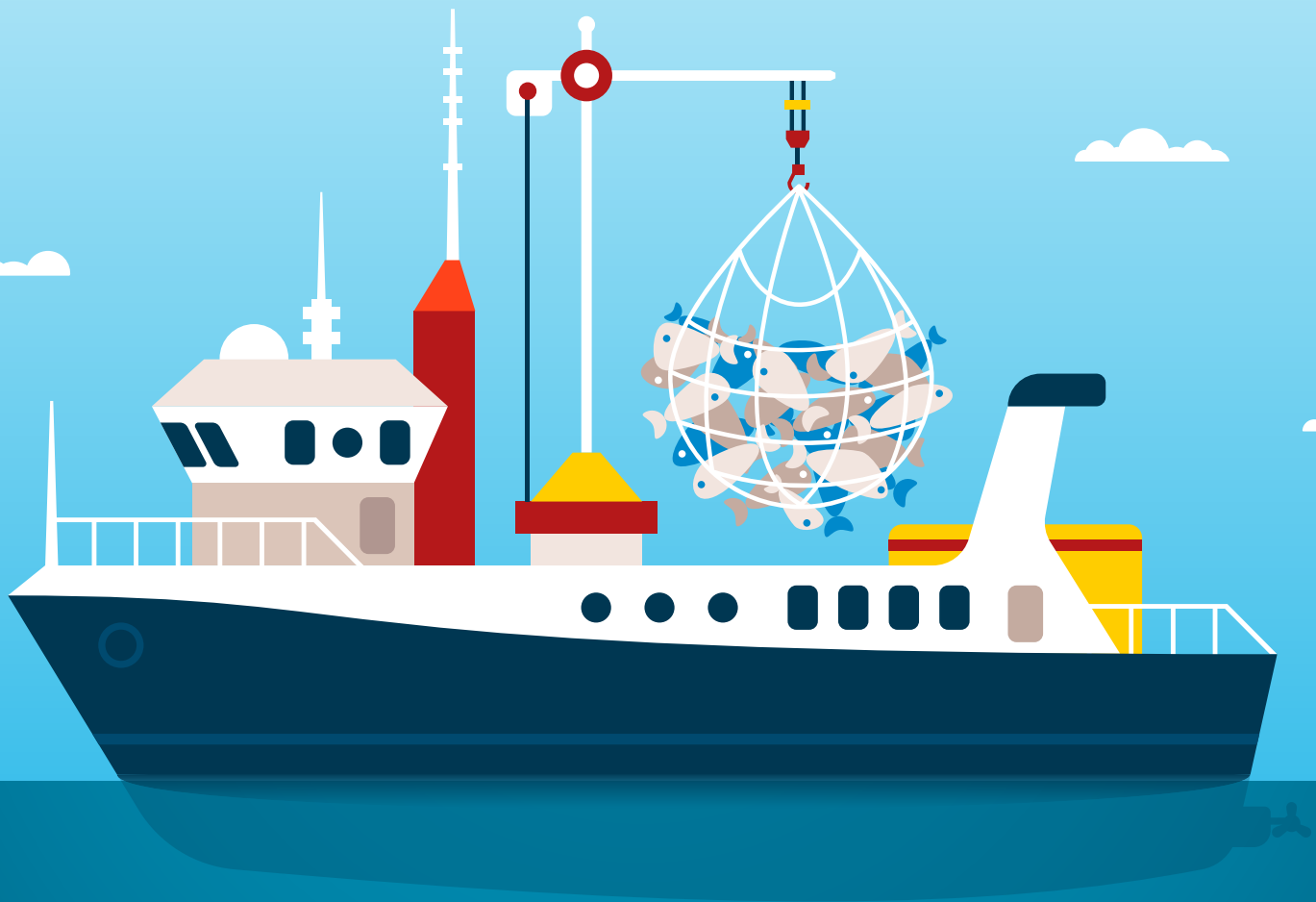

TPSO JOURNAL

วารสาร สบย.

ปีที่ 5 ฉบับที่ 46 พฤษภาคม 2558

IUU Fisheries : ปัญหาที่ไทยต้องเร่งแก้ไข

อินเดียบนเส้นทาง
สู่การเป็นฐานการผลิตโลก

ตีแผ่โครงสร้างการส่งออกไทย :
บทบาทของสินค้า High-Tech

การค้าระหว่างประเทศของไทย :
มีนาคม 2558

สถานการณ์ราคาทองคำ
ราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน
และราคาสินค้าเกษตร
: เมษายน 2558

ข่าวดังที่อยู่ในกระแสโซเชียลมีเดีย คือการที่คณะผู้แทนกระทรวงการประมงสหภาพยุโรปได้ให้ใบเหลืองกับสินค้าประมงของไทย ทำให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องต่างร่วมกันแก้ไขปัญหานี้อย่างเร่งด่วน เพื่อรักษาตลาดส่งออกที่มีมูลค่ากว่า 24,000 ล้านบาท แต่ที่สำคัญเหนืออื่นใดคือ การรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ วารสาร สนย. ฉบับนี้ รวบรวมที่มาที่ไปของเหตุการณ์ และแนวทางที่แต่ละหน่วยงานกำลังขับเคลื่อนเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งหากมีสิ่งใดที่ผู้ประกอบการภาคเอกชนจะสามารถให้ความร่วมมือแก่ภาครัฐได้ ก็จะช่วยให้ประเทศไทยเราได้รับ “ไฟเขียว” ในการทำการค้าอย่างยั่งยืนในเร็ววันขึ้นเท่านั้น

คอลัมน์ Special Talk เราชวนท่านผู้อ่านไปศึกษาโอกาสใหม่ในตลาดอินเดีย หลังประกาศความร่วมมือเป็นฐานการผลิตโลก ภายใต้นโยบาย Make in India ที่คาดว่าจะพลิกโฉมเศรษฐกิจดินแดนภารตะ ทำให้เม็ดเงินลงทุนหลังไหลเข้าไปที่นั่นหลังการพัฒนา “ระเบียงเศรษฐกิจ” ไม่เฉพาะแค่มหาอำนาจชาติยักษ์ใหญ่ แม้แต่ประเทศไทยเราก็ยังมีช่องทางทางการค้าการลงทุน สำหรับผู้ที่มองเห็นโอกาส

อย่างไรก็ดี สินค้ายุคนี้มีเทคโนโลยีอันทันสมัยเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยมีใช้น้อย ซึ่งถือเป็นความต้องการของโลกยุคใหม่ ดังในรายงานที่เราคัดสรรมานำเสนอในคอลัมน์ Special Report 1 หากผู้ประกอบการปรับตัวรับกับเทรนด์โลกได้ ไม่ว่าจะปะทะพายุการค้าไว้ ณ จุดใดของโลก ก็ย่อมจะสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพแน่นอน

กองบรรณาธิการวารสาร สนย.

Contents

วารสาร สนย. ปีที่ 5 ฉบับที่ 46 พฤษภาคม 2558

อินเดียบนเส้นทางสู่การเป็นฐานการผลิตโลก	3
ตีแผ่โครงสร้างการส่งออกไทย : บทบาทของสินค้า High-Tech	4-5
IUU Fisheries : ปัญหาที่ไทยต้องเร่งแก้ไข	6-7
ภาพรวมเศรษฐกิจไทย	8
ตัวชี้วัดเศรษฐกิจการค้า	9
การค้าระหว่างประเทศของไทย : มีนาคม 2558	10
สถานการณ์ราคาทองคำ ราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน และราคาสินค้าเกษตร : เมษายน 2558	11
Global News	12

บรรณาธิการ

ผู้อำนวยการ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

ผู้จัดทำ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

563 ถนนพญาธิ 1 ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0 2507 7895 โทรสาร 0 2547 5687

Getting Around with TPSO

Getting Around with TPSO ฉบับนี้ มีเรื่องราวที่น่าสนใจ ไม่เฉพาะเพียงข่าว สนค. เท่านั้น แต่เป็นความภาคภูมิใจของชาว พณ. มาเล่าสู่กันฟัง

เมื่อวันอังคารที่ 28 เมษายน ที่ผ่านมานี้ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ จัดกิจกรรมสมาชิกเครือข่ายต่อต้านการทุจริต ในหัวข้อ “แนวทางการขยายเครือข่าย Zero Corruption และการปรับปรุงพัฒนารูปแบบการทำงานของเครือข่ายให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล” โดยมีนางสาวชุติมา บุญยประภัศร ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธาน เพื่อพบปะพูดคุยกับสมาชิก แบ่งปันประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นพร้อมทั้งหาแนวทางในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีผู้บริหารระดับสูง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่จากกรมต่างๆ รวมทั้งชาว สนค. เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก

เริ่มแรกสมาชิกเครือข่ายต่อต้านการทุจริตของกระทรวงพาณิชย์มีเพียงไม่กี่คน แต่ในปัจจุบันมีสมาชิกเพิ่มขึ้นถึงหลักพันคน สิ่งนี้เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจกันมุ่งมั่นที่จะป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของพวกเราชาวพาณิชย์ นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การที่ผู้บริหารของกระทรวงพาณิชย์ มีอุดมการณ์ที่แน่วแน่ชัดเจนในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

นอกจากการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกและความร่วมมือดังกล่าวแล้ว เครือข่ายต่อต้านการทุจริตของกระทรวงพาณิชย์ ยังมีการเปิดไลน์กลุ่มในการแลกเปลี่ยนพูดคุย เพื่อเป็นประโยชน์ในการรับรู้ข่าวสารได้อย่างทันทั่วทั้งที่ พร้อมทั้งมีแผนที่จะจัดทำประกาศนียบัตรหรือรางวัลเพื่อให้ผู้ที่ตั้งใจในการต่อต้านการทุจริตมีกำลังใจ และมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริตต่อไป

อินเดียบนเส้นทางสู่การเป็นฐานการผลิตโลก

นับจากวันที่นายบิสมุทรา โมตี ชนะการเลือกตั้งในอินเดียอย่างถล่มทลายเมื่อกลางเดือนเมษายน 2557 ก้าวสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของอินเดียพร้อมประกาศนโยบายเปิดรับ FDI ภายใต้นโยบาย **Make in India** อย่างชัดเจน ส่งผลให้มีนักลงทุนไหลเข้ามากมายมหาศาล เป็นประวัติการณ์ โดยเฉพาะญี่ปุ่น และจีนที่ทุ่มสุดตัวพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก ช่วยสร้างโอกาสแก่ประเทศไทยในหลายด้าน

สำหรับญี่ปุ่นจะให้ความสนใจกับโครงการเชื่อมโยงเส้นทางการค้า มุมไบ-เดลี ซึ่งเป็นอภิมหาโปรเจกต์ Mega Region ที่จะช่วยพลิกโฉมหน้าเศรษฐกิจอินเดียครั้งใหญ่ **ระเบียงเศรษฐกิจ Delhi-Mumbai Industrial Corridor (DMIC)** คืออภิมหาโครงการที่รัฐบาลเพิ่งได้อนุมัติไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ และถือเป็นการลงทุนที่ใหญ่ที่สุดที่รัฐบาลอินเดียได้เคยทำมา ด้วยงบประมาณกว่า 100 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งเป็นการร่วมทุนระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่น และอินเดีย เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอินเดียครั้งใหญ่ โดยการสร้างทางรถไฟทางคู่ (Western Dedicated Freight Corridor) เชื่อมเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ 2 เมือง ซึ่งเป็นที่ตั้งของ 92% ของการลงทุนจากต่างประเทศ คือ Delhi และ Mumbai เส้นทางนี้มีระยะทาง 1,483 กม. ตัดผ่าน 6 รัฐ ได้แก่ กรุงเดลี อุตตระประเทศตะวันตก ฮาร์ยานา มดไฮ ราชาสถานตะวันตก กุชราตตะวันตก มหาราษฏระตะวันตก ซึ่งจะนำมาซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมบริเวณภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศอย่างมหาศาล และเป็นการดึงดูดการลงทุนจากทั่วโลกให้เข้ามายังตลาดที่มีประชากรกว่า 1,200 ล้านคน เส้นทางนี้กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2017 โดยญี่ปุ่นมุ่งเน้นด้านโลจิสติกส์ Cold storage chain อุตสาหกรรมยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ จึงเป็นโอกาสสำคัญที่ผู้ประกอบการไทยต้องรีบเข้าไปลงทุนและสร้างเครือข่ายทางธุรกิจเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานกับอุตสาหกรรมดังกล่าว และผลักดันประเทศไทยสู่การเป็น Trading Nation ในอนาคต

รัฐบาลอินเดียตั้งเป้าที่จะพัฒนานิคมอุตสาหกรรมบริเวณนี้ให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม การผลิตของโลก และศูนย์กลางการค้าของภูมิภาค และเป็นต้นแบบในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และพัฒนาแรงงานของประเทศ โดยมีการเสนอสิทธิพิเศษให้บริษัทชั้นนำที่เป็นผู้นำเทคโนโลยีระดับโลกเข้ามาลงทุน โดยจะมีการสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่รองรับ ได้แก่ โรงงานผลิตไฟฟ้า และการเชื่อมโยงการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาเมืองต่างๆ ที่ตั้งอยู่ระหว่าง Mumbai และ Delhi ให้เป็น Smart Cities เช่น เมือง Dholera ในรัฐคุชราต ซึ่งมีศักยภาพที่จะมีขนาดของเศรษฐกิจโตเป็น 6 เท่าของเซี่ยงไฮ้ และ 2 เท่าของกรุงนิวเดลี และยังคงคาดว่าจะเป็นระบบการขนส่งสินค้าที่ลดต้นทุนได้มากที่สุดในโลกด้วย รวมทั้งจะก่อให้เกิดการจ้างงานในโครงการนี้ได้ถึง 1 ล้านคน

นอกจากนี้ ยังมีการสร้างเส้นทางเชื่อมเมืองรองต่างๆ ระหว่าง มุมไบ และกัลกัตตาอีกรวมทั้งสิ้นประมาณ 5,000 กม. ซึ่งปัจจุบันอินเดียก็มีการให้การช่วยเหลือเมียนมาร์ในการเชื่อมโยงเส้นทางถนนมายังประเทศไทยเพื่อเป็นการเชื่อมโยงเส้นทางการค้ากับอาเซียนด้วยอีกทางหนึ่ง

ในส่วนของจีน เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2557 ระหว่างการเยือนอินเดียอย่างเป็นทางการของนายสี จิ้น ผิง ประธานาธิบดีจีน ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามความตกลงร่วมมือด้านระบบรางระหว่างกัน โดยจีนให้คำมั่นที่จะช่วยอินเดียพัฒนาเส้นทางเดินรถไฟกรุงนิวเดลี-เจนไนให้สามารถวิ่งได้ด้วยความเร็ว 160 กม./ชม. และมีเป้าหมายที่จะพัฒนาเป็นรถไฟความเร็วสูงในอนาคต อันที่จริงโครงการดังกล่าวทั้งของจีนและญี่ปุ่นต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของแผนการพัฒนาระบบ Diamond Quadrilateral Project ของรัฐบาลอินเดีย ที่มีพิมพ์เขียวมานานแล้วที่ต้องการสร้างโครงข่ายระบบรถไฟความเร็วสูงทั่วอินเดียตลอดแนวระเบียงเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมทั่วประเทศ ที่เชื่อมตั้งแต่เมืองนิวเดลี-มุมไบ มุมไบ-เจนไน เจนไน-กัลกัตตา กัลกัตตา-นิวเดลี มุมไบ-กัลกัตตา และนิวเดลี-เจนไน แต่ขาดเงินทุนสนับสนุน แต่เมื่อมีจีนและญี่ปุ่นให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าวก็น่าจะสำเร็จเป็นรูปธรรมได้เร็วขึ้น ในส่วนของอินเดียเองก็ปรารถนาใช้ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับจีนและอาเซียนอีกด้วย

การพัฒนาของกลุ่มเมืองหลักไปพร้อมๆ กันในลักษณะ Mega Region นับเป็นรูปแบบใหม่ของ

การพัฒนาของกระแสโลก (Mega Trend) เพื่อการกระจายตัวของการพัฒนา ไม่ให้เน้นเพียงเมืองหลักเพียงอย่างเดียว แต่สร้างให้เมืองรอบๆ มีศักยภาพ การเติบโตควบคู่ไปด้วยเพื่อเสริมความเข้มแข็งของเมืองหลักอย่างมุมไบ และเดลี โดยกลุ่มเมืองที่เป็น Cluster ของเมืองหลักเหล่านี้ จะมีการใช้ระบบโครงสร้างพื้นฐาน การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การวางแผนการพัฒนา และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อเจริญเติบโตควบคู่กันไปซึ่งแนวทางนี้ เป็นแนวทางที่เกิดขึ้นในประเทศผู้นำอุตสาหกรรมของโลกทั้งหลายในปัจจุบัน (ดังเช่น Mega Region ในลุ่มน้ำ Pearl ของจีน) นอกจากนี้รัฐบาลอินเดียยังได้จัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษในบริเวณรัฐต่างๆ เหล่านี้ และเส้นทางนี้ยังเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าเพื่อเชื่อมต่อทางทะเลระหว่าง จีน กับตะวันออกกลาง แอฟริกา และยุโรปอีกด้วย

นับเป็นโอกาสครั้งสำคัญที่ผู้ประกอบการไทย ควรจะเข้าไปลงทุน โดยอุตสาหกรรมที่เป็นโอกาส ได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้าง ยานยนต์/ชิ้นส่วน ยางพารา ยางรถยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร ปลากระป๋อง อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องปั้นไฟ โครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม เครื่องจักรกล เป็นต้น นอกจากนี้ อุตสาหกรรมอาหาร เกษตรแปรรูป และประมง โดยได้อานิสงส์จาก Cold storage chain ของญี่ปุ่น (ปัจจุบันอินเดียยังขาดแคลน Cold Storage Chain) โครงการ Mega Region นี้จึงน่าจะเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญ และเป็นโอกาสครั้งสำคัญแก่ประเทศไทยในการเจาะตลาดอินเดีย ○

ตีแผ่โครงสร้างการส่งออกไทย : บทบาทของสินค้า High-Tech

การส่งออกถือเป็นตัวจักรที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ก้าวไปข้างหน้า แต่ปัจจุบันการส่งออกไทยไม่สามารถช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้เหมือนก่อน จึงนำมาสู่คำถามที่ว่า สินค้าที่ไทยส่งออกตอบสนองต่อความต้องการของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร นอกจากนี้ในระยะยาวจำเป็นอย่างไรที่จะต้องมีการพัฒนาการผลิตและส่งออกสินค้าที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้น เพื่อเศรษฐกิจไทยจะพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางและก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ดังนั้น คำถามที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การส่งออกสินค้าของไทยที่แบ่งตามระดับเทคโนโลยีในการผลิตมีพัฒนาการเป็นอย่างไร งานศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการตอบคำถามข้างต้น เพื่ออธิบายปัญหาเชิงโครงสร้างของการส่งออกของไทยในปัจจุบัน และเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในอนาคต

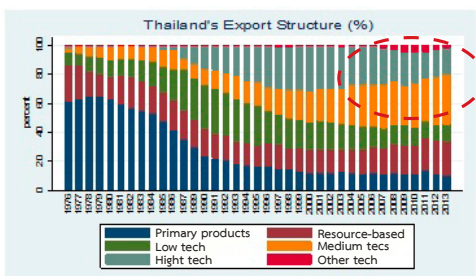
โครงสร้างการส่งออกไทยตามระดับความเข้มข้นเทคโนโลยีเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

วิธีการศึกษา จัดกลุ่มสินค้าส่งออกไทยเป็น 5 กลุ่ม ตามระดับความเข้มข้นของการใช้เทคโนโลยีในการผลิต (Technology Intensity) ที่ 3-digit Standard International Trade Classification (SITC) Revision 2 ตามวิธีการของ Lall (2000)¹ และศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสัดส่วนของสินค้าทั้ง 5 กลุ่มเทคโนโลยีในมูลค่าการส่งออกรวมของไทย และเปรียบเทียบกับโลก และคู่แข่ง ได้แก่ จีน เวียดนาม และมาเลเซีย

กลุ่มสินค้า	คำอธิบาย
สินค้าพื้นฐาน (Primary products)	สินค้าที่ยังไม่มีการแปรรูปและแทบจะไม่มีการใช้เทคโนโลยีในการผลิต เช่น ยาง ข้าว ผักผลไม้
สินค้าพื้นฐานแปรรูป (Resource-based)	สินค้าที่มีการแปรรูปอย่างง่ายไม่ซับซ้อน ที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบจากธรรมชาติเข้มข้น เช่น อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากไม้ น้ำมันสำเร็จรูป
สินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นต่ำ (Low-technology)	สินค้าที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตที่ค่อนข้างต่ำสามารถเข้าถึงได้ มีความแตกต่างระหว่างสินค้าน้อย เน้นการแข่งขันทางราคา และการกีดกันในการทำธุรกิจต่ำ เช่น สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม รองเท้า เครื่องหนัง อัญมณีและเครื่องประดับ และเฟอร์นิเจอร์
สินค้าที่ใช้เทคโนโลยีชั้นกลาง (Medium-technology)	สินค้าที่มีเทคโนโลยีการผลิตที่ซับซ้อน ซึ่งเกิดจากกิจกรรมวิจัยและพัฒนาที่ค่อนข้างเข้มข้น ซึ่งต้องใช้ทักษะที่สูงและระยะเวลาในการเรียนรู้ที่ค่อนข้างยาวนาน อาทิ ยานยนต์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ และเครื่องจักรกล
สินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (High-technology)	สินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเปลี่ยนแปลงเร็ว ที่ใช้กิจกรรมวิจัยและพัฒนาที่เข้มข้น โครงสร้างพื้นฐานที่ครอบคลุม และการติดต่อสื่อสารระหว่างบริษัทผู้ผลิต มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัย เน้นการแข่งขันทางความแตกต่างระหว่างสินค้า (Product differentiation) และเป็นอุตสาหกรรมที่มีการแบ่งส่วนการผลิตสูง (Product segmentation) เช่น อุปกรณ์สื่อสาร เครื่องประมวลผลข้อมูล โทรศัพท์เคลื่อนที่ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม

ผลการศึกษา

1. ในช่วง 3-4 ทศวรรษที่ผ่านมา โครงสร้างการส่งออกไทยเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จากประเทศส่งออกสินค้าเกษตรพื้นฐาน เป็นประเทศที่ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ไทยเคยเป็นประเทศที่ส่งออกสินค้าเกษตรพื้นฐานเป็นหลัก ซึ่งมีสัดส่วนที่ร้อยละ 60 ของมูลค่าส่งออกรวมราวปลายทศวรรษที่ 1970 แต่ในปี 2013 (2556) สินค้าเกษตรพื้นฐานมีสัดส่วนแค่ประมาณร้อยละ 10 ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทยเท่านั้น การลดลงของสินค้าเกษตรพื้นฐานถูกแทนที่ด้วยการเพิ่มขึ้นของสินค้าอุตสาหกรรม

2. สินค้า High-technology มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีส่วนสำคัญที่ทำให้การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทยเพิ่มขึ้นระหว่างปี 1984-2000 แต่กลับมีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2000 เป็นต้นมา สินค้า High-technology มีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากไม่ถึงร้อยละ 1 ของมูลค่าการส่งออกไทย

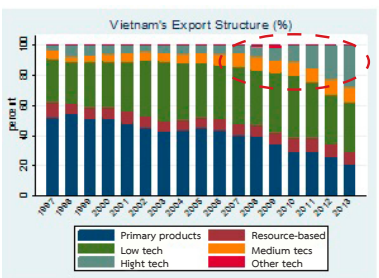
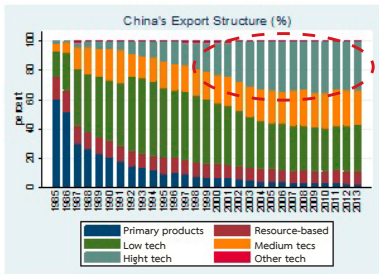
ในปี 1984 (2527) มาอยู่ที่ค่าสูงสุดที่ร้อยละ 31 ในปี 2000 (2543) อย่างไรก็ตาม สัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2000 เป็นต้นมา โดยในปี 2013 (2556) มีสัดส่วนร้อยละ 18.4 เท่านั้น ในขณะที่สินค้า Medium-technology มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.3 ในปี 2000 มาเป็นร้อยละ 34.3 ในปี 2013 สำหรับสินค้า Resource-based มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากร้อยละ 15.9 ในปี 2000 มาเป็นร้อยละ 23.6 ในปี 2013 ในสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของไทย สินค้า High-technology มีจำนวนและความสำคัญลดน้อยลงเรื่อยๆ โดยในปี 2000 สินค้าส่งออก 6 อันดับแรกมีสินค้า High-technology อยู่ถึง 5 รายการ ในขณะที่ปี 2013 มีสินค้า High-technology เพียง 2 รายการ โดยถูกแทนที่ด้วยสินค้าพื้นฐาน เช่น น้ำมันสำเร็จรูป ยางธรรมชาติ และสินค้า Medium-technology เช่น ยานยนต์ และผลิตภัณฑ์พลาสติก

สินค้าส่งออก 10 อันดับแรก ปี 2000	สินค้าส่งออก 10 อันดับแรก ปี 2013
1. ส่วนประกอบของเครื่องประมวลผลข้อมูลและอุปกรณ์สำนักงาน (HT)	1. เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ (HT)
2. หลอดเทอร์มิโอนิกและหลอดแคโทด (HT)	2. น้ำมันสำเร็จรูป (RB)
3. อุปกรณ์สื่อสาร (HT)	3. ยานยนต์ที่ใช้ในการขนส่งสินค้า (MT)
4. อาหารทะเล (RB)	4. ยางธรรมชาติ (PP)
5. เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ (HT)	5. หลอดเทอร์มิโอนิกและหลอดแคโทด (HT)
6. ส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น สวิตช์ ฟิวส์ ปลั๊ก (HT)	6. ผลิตภัณฑ์โพลีเมอร์ (MT)
7. อาหารทะเลแช่แข็ง (RB)	7. ยานยนต์โดยสารสำหรับคน (MT)
8. ข้าว (PP)	8. ส่วนประกอบยานยนต์ (MT)
9. ผลิตภัณฑ์โพลีเมอร์ (MT)	9. เครื่องทำความร้อนและความเย็น (MT)
10. ยางธรรมชาติ (PP)	10. อาหารทะเลแช่แข็ง (RB)

หมายเหตุ: HT = High-technology, MT = Medium-technology, LT = Low-technology, RB = Resource-based, PP = Primary products

¹Sanjaya Lall, 2000. "The Technological Structure and Performance of Developing Country Manufactured Exports, 1985-98," Oxford Development Studies, Taylor & Francis Journals, vol. 28(3), pages 337-369.

3. สัดส่วนของสินค้า High-technology ในมูลค่าการส่งออกของจีนและเวียดนามมีค่าสูงชันอย่างมาก โดยจีนมีสัดส่วนสินค้า High-technology เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 22.4 ในปี 2000 มาเป็นร้อยละ 33.5 ในปี 2013 เวียดนามมีสัดส่วนสินค้า High-technology จากร้อยละ 5.5 ในปี 2007 มาเป็นร้อยละ 27.8 ในปี 2013 ซึ่งนับเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด สอดคล้องกับการที่บริษัทข้ามชุกย้ายฐานการผลิตไปยังเวียดนาม

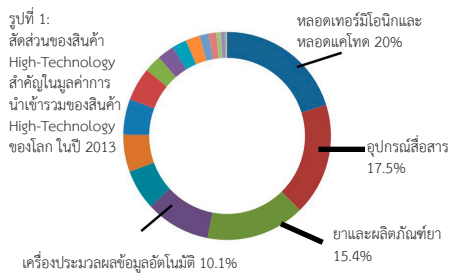

4. การลดลงของสินค้า High-technology ของไทยเกิดขึ้นจากการที่ไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขันให้กับจีนและเวียดนาม (หรือประเทศอื่นๆ) และไม่ได้เกิดจากการที่โลกมีความต้องการสินค้า High-technology ลดลง เนื่องจากโครงสร้างการนำเข้าโลกนับตั้งแต่ปี 2000 เป็นต้นมาไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความต้องการสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีเข้มข้นของโลกไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ดังนั้น สามารถสันนิษฐานได้ว่า การลดลงของสินค้า High-technology ของไทยเกิดจากการที่ไทยเองสูญเสียความสามารถในการแข่งขันให้กับจีนและเวียดนาม และอาจถูกจีนและเวียดนามแย่งตลาดหรือผู้ผลิตหันไปลงทุนสร้างโรงงานผลิตในจีนและเวียดนามแทนที่ประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์โครงสร้างสินค้าส่งออก High-Technology ของไทย

1. ในปี 2013 (2556) สินค้า High-Technology ที่มีความสำคัญในตลาดโลกคือ หอจดหมายเหตุมิโอนิก และหลอดแคโทด อุปกรณ์สื่อสาร ยาและผลิตภัณฑ์ยา และเครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติตามลำดับ ซึ่งสินค้าทั้ง 4 ประเภทนี้มีสัดส่วนรวมกันเกือบ 2 ใน 3 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้า High-Technology รวมของโลก โดยหอจดหมายเหตุมิโอนิกและหลอดแคโทด (ที่ใช้เป็นส่วนประกอบของหลอดภาพของเครื่องรับโทรทัศน์ หลอดของกล้องถ่ายภาพโทรทัศน์ และหลอดไมโครเวฟ เป็นต้น) มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 รองลงมาคืออุปกรณ์สื่อสาร (รวมถึง smart phone) มีสัดส่วนร้อยละ 17.5 ตามมาด้วยยาและผลิตภัณฑ์ยา ร้อยละ

15.4 และเครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ (รวมถึง ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์) ร้อยละ 10.1

ทั้งนี้ อุปกรณ์สื่อสาร และยาและผลิตภัณฑ์ยา มีสัดส่วนในการนำเข้ารวมของโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สัดส่วนของเครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติตกลงอย่างมาก ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : อัตราการการขยายตัวของการนำเข้าเฉลี่ยต่อปีในตลาดโลกของสินค้า High-Technology สำคัญ (%)

	2000-2013	2011-2013
เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ	3.5	-0.1
อุปกรณ์สื่อสาร	8.0	5.6
หอจดหมายเหตุมิโอนิกและหลอดแคโทด	5.9	4.3
ยาและผลิตภัณฑ์ยา	12.6	1.2

2. ท่ามกลางความต้องการสินค้าเทคโนโลยีของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โครงสร้างการผลิตสินค้า High-Technology ของไทยกลับไม่สามารถตอบสนองกับความต้องการของโลกได้ เนื่องจากอุปกรณ์สื่อสารมีสัดส่วนในมูลค่าการส่งออกสินค้า High-Technology รวมของไทยเพียงร้อยละ 9.7 และยาและผลิตภัณฑ์ยามีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.2 เท่านั้น ในขณะที่เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติกลับมีสัดส่วนถึงร้อยละ 29 อย่างไรก็ตาม หอจดหมายเหตุมิโอนิกและหลอดแคโทดยังมีสัดส่วนที่สูงสำหรับไทยอยู่ที่ร้อยละ 19.4 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : สัดส่วนสินค้า High-Technology สำคัญในมูลค่าการส่งออกรวมของสินค้า High-Technology ปี 2013 (%)

	โลก	ไทย	จีน	เวียดนาม
อุปกรณ์สื่อสาร	17.5	9.7	27.6	63.0
หอจดหมายเหตุมิโอนิกและหลอดแคโทด	20.2	19.4	15.8	6.5
ยาและผลิตภัณฑ์ยา	15.4	1.2	1.7	0.3
เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ	10.1	29.1	22.5	9.6
อากาศยานและส่วนประกอบ	6.7	2.6	0.3	0.2
เครื่องจักรไฟฟ้า	6.0	8.9	7.1	2.2

3. ในทางกลับกัน จีนและเวียดนามมีโครงสร้างสินค้าส่งออก High-Technology ที่ตอบสนองต่อความต้องการโลกได้ดีกว่าไทย โดยจีนมีสัดส่วนของอุปกรณ์สื่อสารถึงร้อยละ 27 ในขณะที่เวียดนามมีสัดส่วนอุปกรณ์สื่อสารถึงร้อยละ 63 ซึ่งถือว่ามูลค่าสูงมาก สอดคล้องกับการย้ายฐานการผลิตของบริษัทเทคโนโลยีสื่อสารข้ามชาติขนาดใหญ่หลายบริษัทไปยังเวียดนาม ในขณะที่สัดส่วนของเครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติของจีนอยู่ที่ร้อยละ 22.5 และของเวียดนามอยู่ที่ร้อยละ 9.6 เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ทั้งไทย จีนและเวียดนามมีสัดส่วนของยาและผลิตภัณฑ์ยาและอากาศยานและส่วนประกอบค่อนข้างต่ำมาก เมื่อเทียบกับโลก

4. สาเหตุที่สัดส่วนการส่งออกสินค้า High-Technology ของไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงอาจเกิดจากการที่โครงสร้างการผลิตสินค้า High-Technology ของไทยไม่ตอบสนองต่อความต้องการในตลาดโลก ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มูลค่าการส่งออกภาพรวมของไทยในภาพรวมลดลงจึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปและพัฒนาความสามารถในการผลิตสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูงอย่างจริงจัง และต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยสินค้าเทคโนโลยี นอกจากจะมีมูลค่าเพิ่มสูง และมีราคาที่สูงที่เมื่อเทียบกับสินค้าเกษตร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเทคโนโลยียังสามารถทำควบคู่กับการพัฒนาภาคบริการ ซึ่งเป็นแนวโน้มที่จะต้องเกิดขึ้นกับประเทศไทยในอนาคต เนื่องจากการผลิตสินค้าเทคโนโลยีต้องใช้ธุรกิจบริการเกี่ยวเนื่องเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะธุรกิจบริการด้านการให้คำปรึกษา วิศวกรรม การศึกษา และการวิจัยและพัฒนา

5. นอกจากอุปกรณ์สื่อสารแล้ว ยาและผลิตภัณฑ์ยาก็ถือเป็นสินค้า High-Technology ที่มีศักยภาพ เนื่องจากสินค้าประเภทนี้มีอัตราการขยายตัวของการนำเข้าในตลาดสูงมากอย่างต่อเนื่อง และมีสัดส่วนสูงในมูลค่าการนำเข้าสินค้า High-technology รวมของโลก นอกจากนี้ ไทยยังมีศักยภาพและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในเรื่องการให้บริการทางการแพทย์ การส่งเสริมการผลิตและการส่งออกยาและผลิตภัณฑ์ยาจึงน่าจะช่วยส่งเสริมให้ไทยเป็น medical hub ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังจะเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมยาแผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นที่รู้จักในตลาดโลก ทั้งยังสามารถทำร่วมกันกับการพัฒนาอุตสาหกรรมอุปกรณ์และเครื่องมือแพทย์ เพื่อตอบโจทยสังคมผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอนในอนาคต ○

IUU Fisheries : ปัญหาที่ไทยต้องเร่งแก้ไข

สินค้าประมงไทยมีความสำคัญต่อภาคส่งออกไทยมาอย่างยาวนาน นับตั้งแต่ไทยเริ่มมีการติดต่อกับสหภาพยุโรป (EU) เป็นต้นมา ซึ่งจากตัวเลขสถิติการส่งออกสินค้าประมงไทยไป EU ในปี พ.ศ. 2557 พบว่า ไทยส่งออกสินค้าประมง และอาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูปไป EU มีมูลค่า 24,436.78 ล้านบาท โดยสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกมากที่สุด ได้แก่ ปลาทูน่ากระป๋อง (7,459.43 ล้านบาท) รองลงมา ได้แก่ กุ้ง (4,175.42 ล้านบาท) ปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง (4,424.06 ล้านบาท) (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, 2558) รวมถึงมีแรงงานในภาคประมงอย่างน้อย 150,000 คน (จากการคาดการณ์ของ International Labour Organization, 2556) อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมประมงไทยต้องเผชิญกับอุปสรรคสำคัญเมื่อองค์การอาหารและสหประชาชาติ (FAO) ได้กำหนดแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศ (International Plan of Action: IPOA) ในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อรักษาความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งได้บรรจุแผนเกี่ยวกับการป้องกันการค้าประมง IUU ไว้เป็นหนึ่งในชุดแผนปฏิบัติการดังกล่าว ให้ทุกประเทศทั่วโลกนำไปใช้ปฏิบัติ

ทั้งนี้ EU เป็นกลุ่มประเทศแรกที่ได้กำหนดมาตรการเพื่อป้องกัน และจัดการการค้าประมง IUU ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 โดยกำหนดให้ประเทศผู้ส่งออกสินค้าประมงไป EU ต้องทำการรับรองสินค้า และผลิตภัณฑ์ประมงดังกล่าวว่าไม่ได้มาจากการทำประมง IUU และแสดงเอกสารรับรองการจับสัตว์น้ำ (Catch Certificate) ประกอบการส่งออก (กรมประมง, 2558) EU ได้ดำเนินการประกาศให้ใบเหลืองกับไทยแล้วเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2558 ที่ผ่านมา และจะมีแรงกดดันให้ไทยต้องปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่ EU กำหนด โดยมีระยะเวลาในการปรับปรุงแก้ไข 6 เดือน หากไทยไม่สามารถดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์ จะได้รับการพิจารณาให้ใบแดงแทน

สถานการณ์ล่าสุดและการดำเนินการแก้ไขปัญหาของไทย

เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2557 คณะผู้แทนกระทรวงการประมงสหภาพยุโรป (Directorate-General of Maritime Affairs and Fisheries : DG MARE) ได้เดินทางมาตรวจสอบการควบคุมการทำประมง IUU ของไทยและพิจารณาเห็นควรออกใบเหลืองให้กับสินค้าประมงไทย โดยสามารถสรุปผลการตรวจสอบได้ ดังนี้

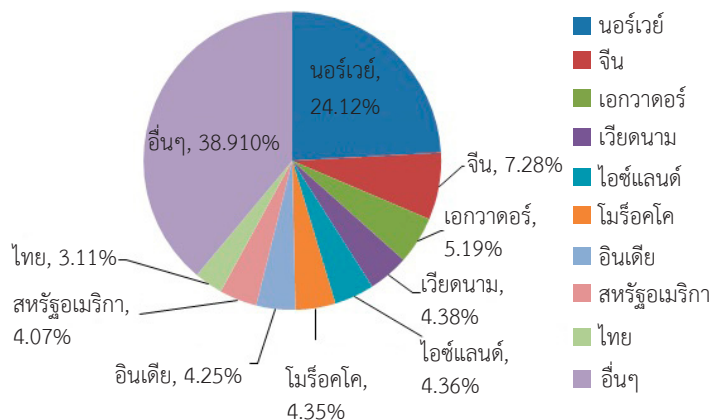
ลำดับ	ข้อบกพร่องของไทยตามความเห็นของคณะ DG MARE	แผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาของไทยในปี พ.ศ. 2558
1	ยังไม่มีติดตั้งระบบ VMS อย่างทั่วถึง	- จัดทำระบบ VMS
2	ขาดความเข้มงวดในการใช้ Catch Certificate ในการพัฒนาระบบ Traceability สำหรับสินค้าประมง	- เร่งรัดการจดทะเบียนเรือประมง และออกใบอนุญาตการทำประมง - ปรับปรุงระบบ Traceability
3	ยังมีได้ปรับปรุง พ.ร.บ. การประมงให้สอดคล้องกับมาตรการสากล รวมถึงยังมีได้ปรับปรุงการกำหนดบทลงโทษอย่างเหมาะสม	- พ.ร.บ. การประมงฉบับใหม่ มีผลใช้บังคับใช้แล้วในวันที่ 28 เมษายน 2558 ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ จะเร่งออกกฎหมายลำดับรองเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างครบถ้วน
4	ยังมีได้ปรับปรุงร่างแผน National Plan of Action-IUU (NPOA-IUU)	- อยู่ระหว่างการจัดทำแผน NPOA-IUU

ผลกระทบหากไทยได้รับ “ใบแดง” จาก EU

หากไทยได้รับใบแดงจาก EU คาดว่าอุตสาหกรรมประมงไทย จะสูญเสียรายได้จากการส่งออกกว่า 24,000 ล้านบาทต่อปี (อ้างอิงจากสถิติการส่งออก ปี 2557) อีกทั้ง ไทยจะสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดใน EU ประมาณร้อยละ 3.11 (ปี 2557) ให้กับประเทศคู่แข่งสำคัญ เช่น จีน เอกวาดอร์ เวียดนาม ไช้แลนด์ โมร็อกโค อินเดีย และสหรัฐฯ ที่มีส่วนแบ่งตลาดใน EU รวมกันประมาณร้อยละ 58 (World Trade Atlas, 2558) นอกจากนี้ จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประเทศคู่ค้าสำคัญอื่นๆ ของไทย เช่น สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และแคนาดา เป็นต้น

แต่ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาความต้องการนำเข้าของตลาดส่งออกสำคัญ และตลาดที่มีศักยภาพ ปี 2557 พบว่ายังคงมีความต้องการนำเข้าสินค้าประมง และอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ (+12.59) จีน (+10.64) เกาหลีใต้ (+16.66) แคนาดา (+5.47) ออสเตรเลีย (+4.82) และแอฟริกาใต้ (+15.6) ดังนั้น หาก EU ให้ใบแดงกับไทย ไทยสามารถผลักดันการส่งออกไปยังตลาดเหล่านี้ เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการที่ EU ห้ามนำเข้าสินค้าประมงจากไทยได้

ภาพที่ 1 ส่วนแบ่งการตลาดของสินค้าประมงใน EU ปี 2557

การวิเคราะห์ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการดำเนินการ (Key Success Factor)

เมื่อพิจารณาจากแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหาของไทยในปัจจุบัน จะพบว่า การดำเนินการจะสำเร็จหรือไม่นั้น สามารถแบ่งได้เป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ การเงินและงบประมาณ การจัดสรรทรัพยากร กระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหา และการได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเงินและงบประมาณ (Financial Aspect)

- **งบประมาณและกำลังคนของหน่วยงานภาครัฐและเรือประมงไทย** ทั้งการดำเนินการจัดทำระบบ VMS และการติดตั้งอุปกรณ์ติดตามและบังคับตำแหน่งของเรือประมงเพิ่มเติมรวมถึงการจัดทำระบบติดตามควบคุมตำแหน่งเรือของภาครัฐ ซึ่งจะต้องลงทุนทั้งงบประมาณและกำลังคนในการตรวจติดตาม และบำรุงรักษา

- **ความคุ้มค่าในการลงทุน** จะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ระยะยาว อาทิ ภาพลักษณ์ของสินค้าประมงไทยในตลาดโลก และความสามารถในเชิงแข่งขันของไทยเทียบกับประเทศคู่แข่ง เมื่อการแก้ไขปัญหาในส่วนอื่นๆ ประสบความสำเร็จ และส่งผลให้ไทยได้รับการประกาศยกเลิกใบเหลือง และสามารถแก้ปัญหาในระยะยาวได้

- **ความเหมาะสมของสถานการณ์ในการลงทุน** เป็นช่วงเวลาที่มีค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น ดังนั้น ไทยจึงควรเร่งใช้ประโยชน์จากสถานการณ์นี้ในการนำเข้าเทคโนโลยีความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมประมงไทยโดยรวม (Switzerland Global Enterprise, 2558)

2. การจัดสรรทรัพยากร (Resource Allocation)

- **การปรับปรุงระบบติดตามตำแหน่งเรือ VMS** จำเป็นจะต้องได้รับการจัดสรรทรัพยากร งบประมาณ และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ในการตรวจติดตามและบำรุงรักษา

3. ระบบการดำเนินงาน (Operation Management)

- **การดำเนินงานและแก้ไขปัญหาของหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง** ซึ่งประกอบด้วย

1) **กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** ดำเนินการระบบ VMS และ Traceability อย่างเข้มงวด

2) **กระทรวงพาณิชย์** เร่งสร้างภาพลักษณ์ที่ดีเกี่ยวกับสินค้าประมงไทย กับผู้บริโภค และผู้นำเข้าสินค้าประมงในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป เพื่อแก้ไขข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการประมง IUU และการค้ามนุษย์

3) **กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และกองบังคับการตำรวจน้ำ** ดำเนินการตรวจจับการประมงผิดกฎหมาย และการค้ามนุษย์บนเรือประมงอย่างเข้มงวด รวมถึงการขึ้นทะเบียนแรงงานข้ามชาติบนเรือประมงให้ครอบคลุมมากที่สุด

4) **กระทรวงการต่างประเทศ** จะต้องดำเนินการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์อุตสาหกรรมประมงและข้อจำกัดของประเทศไทยในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวกับหน่วยงานทางการทูตของประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป และรัฐบาลยุโรปและชี้ให้เห็นว่าการประกาศลงโทษสินค้าประมงไทยจะไม่ใช่ผลดีต่อผู้บริโภคในกลุ่มประเทศ EU

- **การจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** ดังเช่น จังหวัดชลบุรี ที่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและยับยั้งและจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (IUU Fishing) (กรมประชาสัมพันธ์, 2558, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2558) นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2558 ที่ผ่านมา คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีคำสั่งที่ 10/2558 จัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย” เรียกโดยย่อว่า ศปม. เป็นศูนย์เฉพาะกิจ ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี โดยมีผู้บัญชาการทหารเรือเป็นผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ผบ.ศปม.) ทั้งนี้ ให้ ศปม. เริ่มปฏิบัติการตามคำสั่งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2558 ซึ่งจะส่งผลให้ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขอย่างบูรณาการ

- **การดำเนินการประชาสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ** ดังนี้

1) การใช้ประโยชน์จาก Call Center สำนักนายกรัฐมนตรี 1111 เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นช่องทางในการร้องเรียนปัญหา หรือแจ้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้

2) การสร้างกระแสการเลือกบริโภคสินค้าประมงที่ถูกกฎหมายในกลุ่มผู้บริโภค เพื่อเป็นการสร้างแรงกดดันทางสังคมอีกทางหนึ่ง

3) การใช้ Lobbyist เพื่อชักจูงรัฐบาลต่างประเทศให้มีความเห็นเชิงบวกต่อสินค้าประมงไทย จนกระทั่งยกเลิกมาตรการที่ไม่เป็นผลดีต่อไทยทั้งหมด

4. การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders' Collaboration)

- **การเร่งดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ NPOA-IUU** โดยกรมประมงควรจัดให้มีการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- **การให้ความร่วมมือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง** ในอุตสาหกรรมสินค้าประมงมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการประมง IUU อย่างรอบด้าน

บทบาทของกระทรวงพาณิชย์

เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการประมง IUU กระทรวงพาณิชย์ ได้วางแผนดำเนินการในปี พ.ศ. 2558 ดังนี้

1. จัดจ้างที่ปรึกษาทางกฎหมายเพื่อวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

2. มอบหมายให้หน่วยงานกระทรวงพาณิชย์ในต่างประเทศทั่วโลกโดยเฉพาะ EU เร่งชี้แจงประชาสัมพันธ์แก่ผู้เกี่ยวข้อง คือ กรรมการยุโรป ผู้นำเข้า และผู้บริโภคในสหภาพยุโรป ให้ได้รับทราบข้อมูลการเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาของไทย เพื่อเรียกความเชื่อมั่นต่อสินค้าประมงของไทย

3. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปรับตัวและมีการดำเนินการตรวจสอบอย่างละเอียดถี่ถ้วนในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตสินค้าเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานที่สหภาพยุโรปเรียกร้อง

4. เตรียมมาตรการรับมือกรณีการส่งออกสินค้าประมงได้รับผลกระทบ โดยการผลักดันการส่งออกสินค้าประมงไปยังตลาดใหม่ เช่น ตะวันออกกลาง ยุโรป ตะวันออก และกลุ่ม CLMV เป็นต้น

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากผลกระทบและปัจจัยข้างต้นแล้ว ปัญหาการประมง IUU และการค้ามนุษย์ในอุตสาหกรรมประมงไทย ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่อาจนิ่งนอนใจได้อีกต่อไป ภาคเอกชนไม่ควรรอให้ภาครัฐดำเนินการฝ่ายเดียว หากแต่ต้องทำงานเชิงรุกเข้าหาภาครัฐให้สนับสนุนการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้อุตสาหกรรมประมงไทยยังคงรักษาส่วนแบ่งการตลาด และภาพลักษณ์ไว้ได้ ซึ่งการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ไทยขยายฐานตลาดไปสู่ตลาดใหม่ได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

ที่มา:

กรมการค้าต่างประเทศ. 2558. การดำเนินการเพื่อรองรับกฎระเบียบสหภาพยุโรปว่าด้วยการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมง IUU.

กรมประมง. 2558. IUU. <http://www.fisheries.go.th/foreign/images/IUU/iuu2.pdf>. กรมประชาสัมพันธ์. 2558. ชลบุรี จัดประชุมคณะกรรมการป้องกันและยับยั้งและจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมายขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing). <http://contentcenter.prd.go.th/contentviewfullpage.aspx?folder=579&subfolder=&contents=42184>.

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. 2558. สถิติการส่งออกสินค้าของไทยรายเดือน.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2558. กฎ IUU กับประมงไทย. http://www.moac.go.th/download/article/article_20101223153932.pdf.

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย. 2558. เอกชนลุ้นไทยรอดใบแดง IUU จักรวมพลังแก้ปัญหา/รักษาส่งออก 3.2 หมื่นล้าน. <http://www.thaichamber.org/scripts/detail.asp?nNEWSID=14195>.

International Labour Organization. 2556. Employment practices and working conditions in Thailand's fishing sector. Geneva.

Switzerland Global Enterprise. 2558. Strong franc becoming even stronger: what should be done? Five tips for export-oriented SMEs. <http://www.s-ge.com/switzerland/export/en/blog/strong-franc-becoming-even-stronger-what-should-be-done-five-tips-export-oriented-smes>.

World Trade Atlas. 2558. Online Trade Data System. <http://www.gtis.com/gta/>.

ภาพรวมเศรษฐกิจไทย

เศรษฐกิจของไทย เดือนมีนาคม ปี 2558 ส่งสัญญาณดีขึ้น โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการใช้จ่ายภาคเอกชนและภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวในระดับสูง สำหรับการส่งออกและภาคเกษตรกรรมยังคงหดตัวตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวชัดเจน

เสถียรภาพเศรษฐกิจในประเทศ เดือนมีนาคม 2558 อยู่ในเกณฑ์ดีและมีเสถียรภาพ ถึงแม้ว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะหดตัวต่อเนื่องจากเดือนที่ผ่านมาโดยหดตัวร้อยละ 0.6 ตามการลดลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และหมวดอาหารหลายรายการ อัตราการว่างงานอยู่ระดับต่ำที่ร้อยละ 1.0 ของกำลังแรงงานรวม สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ข้อมูลล่าสุด ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2558 อยู่ที่ร้อยละ 46.8 ซึ่งถือว่าสถานะหนี้ของไทยยังมีความมั่นคง และต่ำกว่ากรอบความมั่นคงทางการคลังที่ตั้งไว้ คือไม่เกินร้อยละ 60.0 **เสถียรภาพเศรษฐกิจนอกประเทศ** เดือนมีนาคม 2558 อยู่ในระดับมั่นคง สะท้อนได้จากทุนสำรองระหว่างประเทศยังอยู่ในระดับสูงที่ 156.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสามารถรองรับความเสี่ยงจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลกได้

ภาคอุปทาน เดือนมีนาคม 2558 ในภาพรวมยังคงส่งสัญญาณดีต่อเนื่องจากเดือนที่ผ่านมา โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศขยายตัวในอัตราสูงที่ร้อยละ 25.5 ซึ่งสะท้อนได้ว่าภาคการท่องเที่ยวของไทยมีความแข็งแกร่ง ส่วนดัชนีผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม และดัชนีราคาสินค้าเกษตรหดตัวที่ร้อยละ 1.8 และ 7.6 ตามการลดลงของราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก โดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมัน และดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรหดตัวร้อยละ 12.3

การบริโภคภาคเอกชน เดือนมีนาคม 2558 ในภาพรวมส่งสัญญาณดีขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา โดยเฉพาะยอดการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาครั้งที่ กลับมาขยายตัวอีกครั้ง โดยขยายตัวร้อยละ 7.3 ยอดจำหน่ายรถยนต์และปริมาณนำเข้าสินค้าอุปโภค ขยายตัวร้อยละ 18.1 และ 5.2 ตามลำดับ ส่วนยอดจำหน่ายรถยนต์นั่ง ยังคงหดตัวร้อยละ 13.4 เนื่องจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลก และเศรษฐกิจภายในประเทศที่ยังไม่ฟื้นตัวชัดเจน ส่งผลให้ประชาชนยังไม่กล้าใช้จ่ายใช้สอยเท่าที่ควร

การลงทุนภาคเอกชน เดือนมีนาคม 2558 ยังคงทรงตัวต่อเนื่องจากเดือนที่ผ่านมา โดยภาษีธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์ขยายตัวร้อยละ 0.7 และยอดจำหน่ายปูนซีเมนต์กลับมาขยายตัวอีกครั้งที่ร้อยละ 0.6 ส่วนปริมาณนำเข้าสินค้าทุน และยอดจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ หดตัวร้อยละ 6.9 และ 10.6 ตามลำดับ ○

ประเทศ	อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย	Real GDP
	ม.ค. - มี.ค. 2558	ปี 57 (%y-o-y)
ไทย	-0.50	0.7
มาเลเซีย	0.7	6.0
ฟิลิปปินส์	2.43	6.1
สิงคโปร์	-0.33	2.9
จีน	1.2	7.4
อินโดนีเซีย	6.54	5.0
อินเดีย	5.69	7.1
เวียดนาม	0.67	6.0

ข้อมูลเศรษฐกิจไทย	ปี 56	ปี 57		ปี 58	
	ทั้งปี	Q4	ทั้งปี	ก.พ.	มี.ค.
Real GDP (%y-o-y)					
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ	2.9	2.3	0.7	-	-
เสถียรภาพเศรษฐกิจ					
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้าน USD)	-2.5	9.8	14.2	3.5	2.2
ทุนสำรองระหว่างประเทศ (พันล้าน USD)	167.2	157.1	157.1	156.9	156.3
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (%y-o-y)	2.2	1.1	1.9	-0.5	-0.6
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (%y-o-y)	1.0	1.7	1.6	1.5	1.3
หนี้สาธารณะต่อ GDP (%)	45.7	45.8	46.1	46.8	-
อัตราการว่างงาน (%)	0.7	0.6	0.8	0.8	1.0
การส่งออก - นำเข้า (%y-o-y)					
มูลค่าการส่งออกในรูป USD	-0.32	1.6	-0.4	-6.2	-4.5
มูลค่าการนำเข้าในรูป USD	0.17	-5.6	-9.0	1.5	-5.9
อุปทาน (%y-o-y)					
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	-2.3	-4.5	0.5	-5.0	-12.3
ดัชนีราคาสินค้าเกษตร	-0.8	-9.6	-6.2	-2.5	-7.6
ดัชนีผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม	-3.3	-2.4	-4.6	3.0	-1.8
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ	18.8	7.0	-6.7	29.6	25.5
การบริโภคเอกชน (%y-o-y)					
ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาครั้งที่	-0.7	-0.9	0.4	-2.1	7.3
ยอดจำหน่ายรถยนต์นั่ง	-6.1	-27.9	-41.4	-12.5	-13.4
ยอดจำหน่ายรถยนต์	-6.0	-7.8	-14.3	0.7	18.1
ปริมาณนำเข้าสินค้าอุปโภคในรูป USD	4.5	8.8	1.5	32.5	5.2
การลงทุนเอกชน (%y-o-y)					
ปริมาณนำเข้าสินค้าทุนในรูป USD	-5.9	-7.6	-2.9	5.9	-6.9
ยอดจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์	-8.4	-15.8	-26.8	-9.6	-10.6
ภาษีธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์	18.1	3.4	-2.3	2.4	0.7
ยอดขายปูนซีเมนต์	8.3	-4.8	-3.2	-2.4	0.6

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, เว็บไซต์สำนักงานสถิติของประเทศต่างๆ

ตัวชี้วัด เศรษฐกิจการค่า

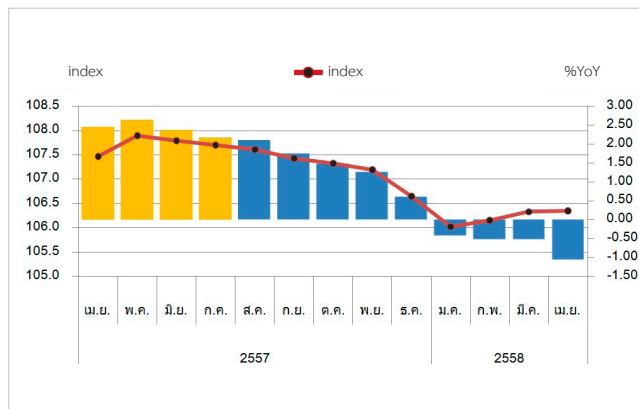
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ เดือนเมษายน 2558 มีค่าเท่ากับ 106.35 เมื่อเทียบกับเดือนมีนาคม 2558 ดัชนีสูงขึ้นร้อยละ 0.02 จากการสูงขึ้นของราคาผักสดและผลไม้ที่สำคัญ ได้แก่ กะหล่ำปลี ผักคะน้า ผักชี ฆะนาว ต้นหอม ผักกาดหอม ส้มเขียวหวาน เนื้อสุกร และอาหารโทรสั่ง (delivery) รวมทั้ง ค่าเช่าบ้าน บุหรี่ และสุรา ราคาปรับสูงขึ้นเช่นกัน เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน อัตราเงินเฟ้อลดลงร้อยละ 1.04 เป็นเงินเฟ้อที่ปรับตัวลดลงจากเดือนก่อนหน้าที่ลดลงร้อยละ 0.57 ตามการปรับตัวลดลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงขายปลีก ได้แก่ น้ำมันเบนซิน 95 น้ำมันดีเซล แก๊สโซฮอล์ 91 95 และราคาอาหารสดประเภทเนื้อสุกร ไก่สด ไข่ไก่ และผลไม้สดที่มีการปรับตัวลดลง สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคเทียบเฉลี่ย 4 เดือน (มกราคม-เมษายน) 2558 กับช่วงเดียวกันของปีก่อนลดลงร้อยละ 0.65

สำหรับคาดการณ์เงินเฟ้อปี 2558 กระทรวงพาณิชย์คาดการณ์ว่าจะขยายตัวร้อยละ 0.6 - 1.3

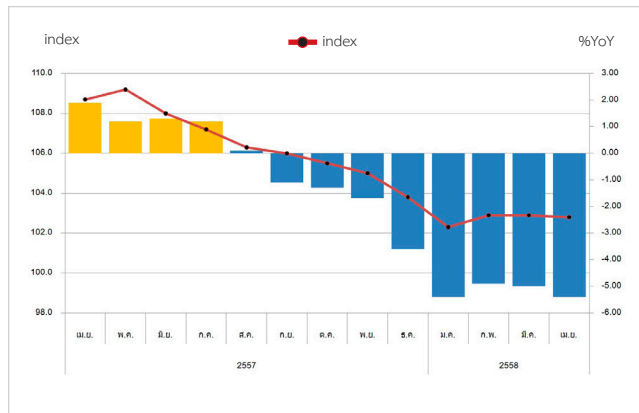
ดัชนีราคาผู้ผลิต เดือนเมษายน 2558 มีค่าเท่ากับ 102.8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนลดลงร้อยละ 5.4 จากการลดลงของหมวดผลผลิตเกษตรกรรม ดัชนีราคาลดลงร้อยละ 4.2 ตามการลดลงของผลผลิตการเกษตร ร้อยละ 2.7 สัตว์มีชีวิตและผลิตภัณฑ์ร้อยละ 4.6 ปลาและสัตว์น้ำร้อยละ 9.7 หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง ดัชนีราคาสูงขึ้นร้อยละ 2.4 ตามการสูงขึ้นของราคาเหล็กในดี ปีโตรเลียม และก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ 1.0 แร่โลหะและแร่อื่นๆ ร้อยละ 1.4 หมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ดัชนีราคาลดลงร้อยละ 5.8 ตามการลดลงของราคาผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่มและยาสูบร้อยละ 1.2 สิ่งทอและผลิตภัณฑ์สิ่งทอร้อยละ 0.7 หนังฟอก ผลิตภัณฑ์หนังและรองเท้าร้อยละ 0.8 ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ร้อยละ 0.5 ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมร้อยละ 29.7 เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมีร้อยละ 3.0 ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติกร้อยละ 8.4 ผลิตภัณฑ์โลหะร้อยละ 0.2 โลหะขั้นมูลฐานและผลิตภัณฑ์โลหะร้อยละ 3.1 เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 3.7 สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ ร้อยละ 2.3 ส่วนหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ดัชนีราคาสูงขึ้น ได้แก่ เชื้อกระดาศ ผลิตภัณฑ์กระดาศและสิ่งพิมพ์ร้อยละ 0.2 เครื่องจักร ส่วนประกอบและอุปกรณ์ร้อยละ 1.9 ยานพาหนะและอุปกรณ์ร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้าดัชนีราคาปรับลดลง ร้อยละ 0.1 และเฉลี่ย 4 เดือน (มกราคม-เมษายน 2558) เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2557 ลดลงร้อยละ 5.2

ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง เดือนเมษายน 2558 มีค่าเท่ากับ 121.8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ลดลงร้อยละ 4.3 ซึ่งดัชนีราคาที่ปรับตัวลดลง ได้แก่ หมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก ลดลงร้อยละ 13.8 หมวดอุปกรณ์ไฟฟ้าและประปา ลดลงร้อยละ 5.1 หมวดซีเมนต์ ลดลงร้อยละ 3.6 หมวดผลิตภัณฑ์คอนกรีต ลดลงร้อยละ 0.4 และหมวดดัชนีราคาที่สูงขึ้น ได้แก่ หมวดไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ สูงขึ้นร้อยละ 1.6 หมวดกระเบื้อง สูงขึ้นร้อยละ 0.1 จากต้นทุนที่สูงขึ้น สำหรับหมวดวัสดุก่อสร้าง และหมวดวัสดุก่อสร้างอื่นๆ ดัชนีราคาไม่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากภาวะการก่อสร้างชะลอตัวจากปัญหาเศรษฐกิจที่ยังไม่ขยายตัว เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้าดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างปรับสูงขึ้น ร้อยละ 0.1 และเฉลี่ย 4 เดือน (มกราคม - เมษายน 2558) เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2557 ลดลงร้อยละ 3.9 ○

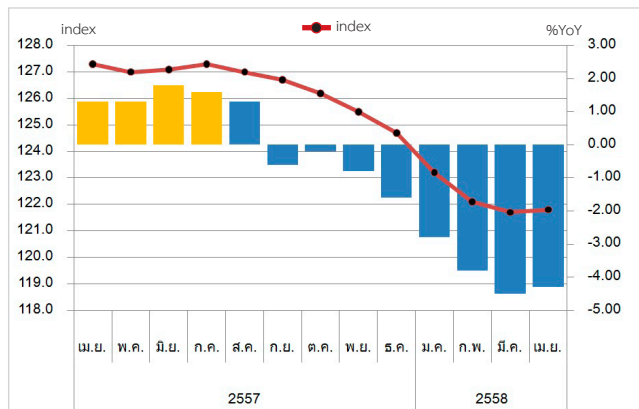
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป (ปี 2554 = 100)

ดัชนีราคาผู้ผลิต (ปี 2553 = 100)

ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ปี 2548 = 100)

การค้าระหว่างประเทศของไทย : มีนาคม 2558

การค้าระหว่างประเทศของไทย

	มูลค่า		การเปลี่ยนแปลง (%YoY)	
	มีนาคม 58	ม.ค.-มี.ค. 2558	มีนาคม 58	ม.ค.-มี.ค. 2558
ส่งออก	18,886	53,365	-4.45	-4.69
นำเข้า	17,391	51,936	-5.89	-6.43
ดุลการค้า	1,495	1,429		

สินค้าและตลาดส่งออก 5 อันดับแรก เดือน มี.ค. 58

สินค้า	มูลค่า	Δ (%YoY)	สัดส่วน (%)	ประเทศ	มูลค่า	Δ (%YoY)	สัดส่วน (%)
รถยนต์ และ ส่วนประกอบ	2,446	4.98	13.0	สหรัฐอเมริกา	2,079	5.6	11.0
เครื่องคอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบ	1,410	-4.96	8.0	จีน	1,952	-8.3	10.3
อัญมณีและเครื่องประดับ	896.0	-25.1	4.6	ญี่ปุ่น	1,819	-8.4	9.6
เม็ดพลาสติก	716.5	-14.0	3.8	มาเลเซีย	954.5	-12.2	5.1
น้ำมันสำเร็จรูป	641.6	26.5	3.4	ฮ่องกง	917.7	-32.5	4.9

สินค้าและแหล่งนำเข้า 5 อันดับแรก เดือน มี.ค. 58

สินค้า	มูลค่า	Δ (%YoY)	สัดส่วน (%)	ประเทศ	มูลค่า	Δ (%YoY)	สัดส่วน (%)
น้ำมันดิบ	1,740	-38.9	10.0	ญี่ปุ่น	3,015	-1.8	17.3
เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ	1,616	-11.7	9.3	จีน	2,759	-6.8	15.9
เครื่องเพชรพลอย อัญมณี	1,418	106.0	8.2	สหรัฐอเมริกา	1,104	4.1	6.4
เคมีภัณฑ์	1,219	-3.2	7.0	มาเลเซีย	1,005	-0.8	5.8
เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	1,198	-4.7	6.9	สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย	760	-39.1	4.4

ดัชนีราคาส่งออก - นำเข้า

ดัชนีราคา	การเปลี่ยนแปลง (%MoM)			การเปลี่ยนแปลง (%YoY)	
	ม.ค. 58	ก.พ. 58	มี.ค. 58	มี.ค. 58	ม.ค.-มี.ค. 58
ส่งออก	-0.3	-0.1	0.1	-1.9	-1.7
นำเข้า	-3.8	0.2	-0.6	-11.2	-10.9

หมายเหตุ มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐ

การส่งออก

เดือนมีนาคม 2558 มีมูลค่า 18,886 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 4.45 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยสินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตร ภาพรวมลดลงร้อยละ 2.6 โดยยางพารา (-27.9%) ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (+7.5%) ไก่สดแช่แข็งและแปรรูป (+10.3%) อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป (-12.2%) และผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป (+11.1%) ในขณะที่ข้าว (-0.9%) และน้ำตาล (+21.0%) สินค้าอุตสาหกรรมสำคัญภาพรวมลดลงร้อยละ 3.2 โดยรถยนต์และอุปกรณ์ (+5.0%) คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (-2.4%) น้ำมันสำเร็จรูป (-26.5%) เม็ดพลาสติก (-14.0%) ตลาดส่งออกสำคัญของไทย 5 ลำดับแรกได้แก่ สหรัฐอเมริกา (+5.6%) จีน (-8.3%) ญี่ปุ่น (-8.4%) มาเลเซีย (-12.2%) ฮ่องกง (-32.5%)

ระยะ 3 เดือนของปี 58 (ม.ค.-มี.ค.) มีมูลค่า 53,365 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 4.69 โดยสินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตร ภาพรวมลดลงร้อยละ 9.2 โดยยางพารา (-35.1%) อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป (-12.7%) น้ำตาล (+1.5%) ในขณะที่ข้าว (-5.1%) ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (-1.3%) ผัก ผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป (+2.2%) ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมสำคัญ ภาพรวมลดลงร้อยละ 2.2 โดยคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (-1.4%) รถยนต์และอุปกรณ์ (+5.5%) เม็ดพลาสติก (-13.7%) ในขณะที่อัญมณีและเครื่องประดับ (-9.7%) น้ำมันสำเร็จรูป (-27.2%) ตลาดส่งออกสำคัญของไทย 5 ลำดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (+5.6%) จีน (-14.4%) ญี่ปุ่น (-9.2%) ฮ่องกง (-11.5%) และมาเลเซีย (-14.6%)

การนำเข้า

เดือนมีนาคม 2558 มีมูลค่า 17,391 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 5.89 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นการลดลงของน้ำมันดิบ (-38.9%) เครื่องจักรกล (-11.7%) เคมีภัณฑ์ (-3.2%) ขณะที่ เครื่องจักรไฟฟ้า (-4.7%) และเหล็ก (+3.1%) แหล่งนำเข้าสำคัญของไทย 5 อันดับแรก ได้แก่ ญี่ปุ่น (-1.8%) จีน (-6.8%) สหรัฐอเมริกา (+4.1%) มาเลเซีย (-0.8%) สหรัฐอาหรับฯ (-39.1%)

ระยะ 3 เดือนของปี 58 (ม.ค.-มี.ค.) มีมูลค่า 51,936 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 6.43 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นการลดลงของน้ำมันดิบ (-47.6%) เครื่องจักรกล (-8.11%) เครื่องจักรไฟฟ้า (+1.7%) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ (-1.8%) ขณะที่เคมีภัณฑ์ (-3.4%) แหล่งนำเข้าสำคัญของไทย 5 อันดับแรก ได้แก่ จีน (+11.9%) ญี่ปุ่น (-3.8%) สหรัฐอเมริกา (0.9%) มาเลเซีย (-6.0%) และสิงคโปร์ (+12.0%)

ดุลการค้า

เดือนมีนาคม 2558 เกิดดุลการค้ามูลค่า 1,495 ล้านเหรียญสหรัฐ

ระยะ 3 เดือนของปี 58 (ม.ค.-มี.ค.) เกิดดุลการค้ามูลค่า 1,429 ล้านเหรียญสหรัฐ

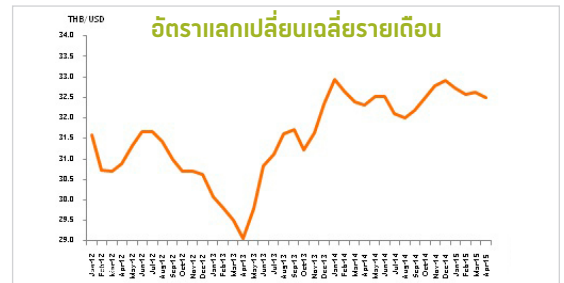
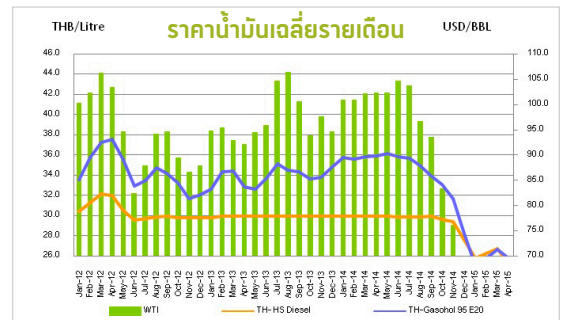
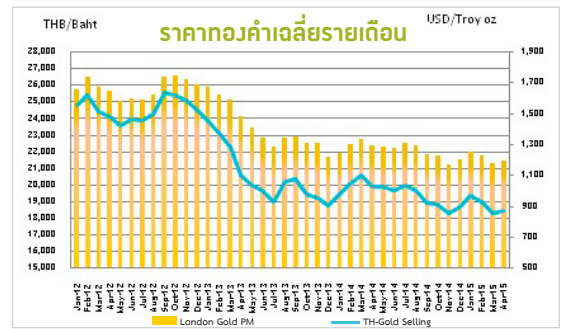
ราคาสินค้าส่งออก

ดัชนีราคาสินค้าส่งออกเดือนมีนาคม 2558 อยู่ที่ 97.0 (ปี 2555=100) ลดลงร้อยละ 1.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการลดลงของดัชนีราคาส่งออกในหมวดสินค้า หมวดสินค้าเกษตรกรรม ลดลงร้อยละ 4.6 หมวดสินค้าอุตสาหกรรม การเกษตร ลดลงร้อยละ 0.8 และหมวดสินค้าแร่และเชื้อเพลิง ลดลงร้อยละ 9.7 ขณะที่หมวดสินค้าอุตสาหกรรม ลดลงร้อยละ 1.0

ราคาสินค้านำเข้า

ดัชนีราคาสินค้านำเข้าเดือนมีนาคม 2558 อยู่ที่ 86.7 (ปี 2555=100) ลดลงร้อยละ 11.2 จากการลดลงของดัชนีราคานำเข้าหมวดสินค้าเชื้อเพลิงลดลงร้อยละ 39.3 หมวดสินค้าทุนลดลงร้อยละ 2.4 หมวดสินค้าสินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปลดลงร้อยละ 4.5 หมวดสินค้าอุปโภคบริโภค ลดลงร้อยละ 1.2 และหมวดยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่งลดลงร้อยละ 5.8 ○

สถานการณ์ราคากองคำ ราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน และราคาสินค้าเกษตร : เมษายน 2558

ราคากองคำ

ราคาทองคำเดือนเมษายน 2558 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 18,495.45 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.22 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า โดยราคาทองคำได้รับแรงหนุนจากการอ่อนค่าของสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ หลังการรายงานข้อมูลเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ออกมาอ่อนแอ ส่งผลให้นักลงทุนเข้าซื้อทองคำ ซึ่งเป็นสินทรัพย์ปลอดภัย นอกจากนี้การอ่อนค่าของสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้ทองคำซึ่งซื้อขายในรูปสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ มีราคาถูกลงและดึงดูดใจสำหรับนักลงทุนที่ถือครองสกุลเงินอื่นๆ

ราคาน้ำมัน

ราคาน้ำมันดิบเดือนเมษายน 2558 ติดตัวเพิ่มขึ้น โดยราคาน้ำมันดิบ WTI เฉลี่ยอยู่ที่ 54.96 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนหน้าซึ่งอยู่ที่ 47.77 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เนื่องจากค่าเงินดอลลาร์ของสหรัฐฯ อ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับเงินสกุลยูโร ส่งผลทำให้ราคาน้ำมันดิบที่ซื้อขายกันด้วยค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาถูกลงในสายตาของนักลงทุนที่ถือเงินสกุลอื่นๆ นอกจากนี้อุปทานที่ลดลงในสหรัฐฯ ยังช่วยหนุนราคาให้ปรับเพิ่มขึ้นอีกด้วย

อัตราแลกเปลี่ยน

ค่าเงินบาทเดือนเมษายน 2558 แข็งค่าขึ้นโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 32.51 บาทต่อเหรียญสหรัฐ แข็งค่าจาก 32.63 บาทต่อเหรียญสหรัฐ เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ตามการเคลื่อนไหวของค่าเงินสกุลอื่นๆ ในภูมิภาคจากการอ่อนค่าลงของสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เนื่องจากตัวเลขเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ออกมาไม่ดีหวัง

สินค้าเกษตร

ข้าว ราคาขายส่งเฉลี่ยข้าวขาว 5% (ใหม่) ปรับตัวลดลงจากเดือนมีนาคม 2558 จากราคา 1,196.90 บาท/100 กิโลกรัม เป็น 1,160.28 บาท/100 กิโลกรัม และราคาขายส่งเฉลี่ยข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 (ใหม่) ปรับตัวลดลงจาก 2,805.48 บาท/100 กิโลกรัม เป็น 2,734.44 บาท/100 กิโลกรัม เนื่องจากความต้องการของตลาดลดลง ขณะเดียวกันการส่งออกข้าวไทยยังเผชิญกับปัญหาค่าเงินต่างประเทศอ่อนค่า ทำให้หลายประเทศมีต้นทุนการนำเข้าข้าวสูงขึ้น ส่งผลต่อคำสั่งซื้อข้าวจากต่างประเทศมีน้อยลง ผู้ส่งออกชะลอการซื้อข้าว ทำให้ราคาในประเทศปรับตัวลดลง ดังนั้นภาครัฐยังคงชะลอการประมูลข้าวในสต็อก สำหรับเดือนพฤษภาคม คาดว่าราคาข้าวขาว 5% และข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 อาจจะปรับตัวลดลง เพราะขณะนี้ราคาส่งออกข้าวไทยสูงกว่าประเทศคู่แข่ง อาจยังไม่มีคำสั่งซื้อใหม่ๆ เข้ามา สำหรับปริมาณส่งออกข้าวไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-28 เมษายน 2558 มีปริมาณ 2,973 ล้านตัน มูลค่า 48,855 ล้านบาท โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 0.078 ล้านตัน มูลค่าเพิ่มขึ้น 353 ล้านบาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ยางพารา ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 และราคายางแท่ง STR 20 (ราคาเฉลี่ย ณ ท่าเรือกรุงเทพฯ และท่าเรือสงขลา) เดือนเมษายน 2558 เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 55.93 บาท และ 45.80 บาท ตามลำดับ โดยทั้งราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 และราคายางแท่ง STR 20 ต่างก็ปรับตัวลดลงจากเดือนมีนาคม 2558 (-4.34) และ (-3.23) ตามลำดับ ซึ่งการที่ราคายางลดลงน่าจะได้รับปัจจัยลบจากการที่ราคาน้ำมันโลกปรับตัวลดลง ประกอบการการชะลอซื้อและเก็งกำไรของนักลงทุน เนื่องจากมีช่วงเทศกาลวันหยุดยาวของไทย สำหรับราคายางในเดือนพฤษภาคม คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้นเพียงเล็กน้อย อันเนื่องมาจากได้รับอิทธิพลของปัจจัยที่เป็นบวกจากอุปทานยางที่ออกสู่ตลาดน้อยลงและการที่ราคาน้ำมันดิบมีแนวโน้มที่จะปรับตัวสูงขึ้น ○

ราคาสินค้ารายเดือน

สินค้า	เดือน	มี.ค.-58	เม.ย.-58	%Δ (MOM)	มี.ค.-เม.ย.	มี.ค.-เม.ย.	%Δ (YOY)
ข้าว : (Baht/100Kg)							
ข้าวขาว 5% (ใหม่)		1,196.90	1,160.28	-3.06	1,239.42	1,205.30	-2.75
ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2		2,805.48	2,734.44	-2.53	2,992.16	2,840.86	-5.06
ยางพารา : (Baht/Kg)							
แผ่นรมควัน ชั้น 3 (f.o.b)		58.47	55.93	-4.34	73.05	57.49	-21.30
ยางแท่ง STR20 (f.o.b)		47.33	45.80	-3.23	64.03	47.77	-25.39
ทองคำ							
ลอนดอน PM (USD/Troy oz.)		1,178.63	1,198.84	1.71	1,295.08	1,214.13	-6.25
ไทย (THB/Baht)		18,272.00	18,495.45	1.22	19,975.15	18,795.27	-5.91
น้ำมันดิบ : (USD/BBL)							
WTI		47.77	54.96	15.05	99.58	50.23	-49.55
อัตราแลกเปลี่ยน							
THB/USD		32.63	32.51	-0.36	32.58	32.61	0.11

ตลาดสินค้า online ในเซี่ยงไฮ้สุดเฟื่องเมื่อ CP จับมือกับ Itochu, trader รายใหญ่ของญี่ปุ่นเปิดตัวขายสินค้าออนไลน์ เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า เสื้อผ้า อาหาร ผ้าอ้อมเด็ก และผลิตภัณฑ์สำหรับเด็ก ทั้งนี้ในปี 2557 ยอดขายออนไลน์ในจีนพุ่งสูงถึง 435 พันล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็น 10% ของการค้าปลีก และคาดว่าจะเพิ่มเป็น 800 พันล้านเหรียญภายในปี 2562 แต่ CP คงต้องออกแรงมากอยู่สักหน่อยในการช่วงชิงตลาดจาก Alibaba ที่มีส่วนแบ่งตลาดถึง 60%

ตอนนี้คนฟิลิปปินส์เริ่มมีตังค์และนิยมอาหารไทยและสินค้าไทยกันมากขึ้น เช่น เครื่องสำอางไทยมีส่วนแบ่งตลาดถึง 30% จึงควรรู้วัฒนธรรมเขาไว้พอควร ฟิลิปปินส์มีส่วนคล้ายคนไทยหลายอย่าง แต่ก็มีส่วนต่างกันหลายอย่างเช่นกัน เช่น ด้านกีฬา ชาวฟิลิปปินส์ นิยม บาสเกตบอล (คนไทยชอบฟุตบอล) ซอฟบอล เบสบอล และชนไก่ คนฟิลิปปินส์รับประทานอาหารเช้าวันละ 5 รอบ คือ เช้า เที่ยง ค่ำ และอาหารว่างระหว่างวันช่วงสาย และบ่ายที่เรียกว่า เมอร์เยียนดา แม้ชาวฟิลิปปินส์กินข้าวเช่นเดียวกับชาวไทย แต่รสชาติอาหารของฟิลิปปินส์มีรสอ่อนไม่เผ็ดร้อนเหมือนของไทย โดยจะเน้นอาหารจานเนื้อมากกว่าผัก เช่น เนื้อวัว เนื้อหมู เนื้อไก่ และเนื้อปลา ชาวฟิลิปปินส์นิยมบริโภคหมูหัน (Litson) แคปหมู (เขาเรียก Chitcharon ต้องกินคู่กับเปียร์) ไข่ข้าว หรือและปลานวลจันทร์ทะเล (Bangus) และผักที่ได้รับคความนิยมในการบริโภคได้แก่ แครอท มะเขือเทศ ใบมะรุ้ม ใบมันเทศ ผักบุ้ง

อินเดียทุ่มเงินช่วยเหลือ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในการสร้างถนนเชื่อมเมือง Moreh ชายแดนอินเดียเข้าไปยังเมืองมันตะเลย์ของพม่าที่สามารถเชื่อมต่อไปยังย่างกุ้งและแม่สอดของไทยเพื่อกระชับการค้าอาเซียน-อินเดียให้ใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น

กัมพูชาผุดโครงการยักษ์ “The Bay” มูลค่า 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ริมหทะเลสาบกลางกรุงพนมเปญโดยเป็นโรงแรมหรูและที่พักขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นโครงการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนสิงคโปร์กับบริษัทท้องถิ่น ส่วนในภาคอุตสาหกรรม บริษัท Denso Cambodia ได้ลงทุนสร้างโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์แห่งที่ 2 มูลค่า 19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (นับว่าเป็นการกระจายความเสี่ยงด้านน้ำท่วมของไทย) ติดกับโรงงานปัจจุบันที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษพนมเปญ โดยจะผลิตชิ้นส่วนขนาดเล็กในกัมพูชา และส่งกลับไปประกอบชิ้นส่วนใหญ่ในประเทศไทย นอกจากนี้รัฐบาลกัมพูชามีแผนเจรจาทวิภาคีในการแลกเปลี่ยนสิทธิจราจรเพิ่มเติมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ AEC ในปลายปีนี้ โดยโควตาสหสิทธิจราจรระหว่างกัมพูชา-เวียดนาม จะเพิ่มขึ้นจาก 500 คัน/วัน เป็น 600 คัน/วัน ส่วนโควตาระหว่างไทย-กัมพูชา มีแผนที่จะปรับเพิ่มจาก 40 คัน/วัน เป็น 500 คัน/วัน ซึ่งจะส่งผลให้ชายแดนกัมพูชาจะมีรถบรรทุกทุกสินค้าและรถโดยสารนักท่องเที่ยวจากไทยและเวียดนามเพิ่มมากขึ้นกันคึกคัก

ภายในปี 2558 เวียดนามจะมีการลงนามข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับหลายประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ สหภาพยุโรป กลุ่มประเทศคาซัคสถาน เบลารุส และ TPP ซึ่งจะยิ่งส่งเสริมการส่งออกของเวียดนามอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังส่งผลต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น การส่งออก และการบริโภคภายในประเทศที่ขยายตัว คาดว่าจะสามารถ off-set การลดลงของรายได้จากการส่งออกน้ำมัน นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกและต่อเศรษฐกิจของประเทศที่พึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก นอกจากนี้รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายส่งเสริมให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำการค้า โดยมีการปรับปรุงและแก้ไขกฎระเบียบเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งบริษัทธุรกิจ (Trading Company) โดยอนุญาตให้ชาวต่างชาติ สามารถจัดตั้งบริษัทโดยจดทะเบียนเป็นเจ้าของได้ 100%

สปป. ลาวเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่นิยมสินค้าไทยเป็นอย่างมาก สินค้าที่มีศักยภาพในการเข้าสู่ตลาด สปป. ลาว ได้แก่ 1) สินค้าทุนและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง เนื่องจาก สปป. ลาวมีโครงการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานหลายด้าน และสปป. ลาวมีโครงการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงในอนาคตอันใกล้ 2) สินค้าอุปโภคบริโภค เนื่องจากปัจจุบัน สปป. ลาวยังผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคได้ไม่มากนัก เพราะยังขาดแคลนเทคโนโลยีและเงินทุนในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคพื้นฐาน อาทิ ผงซักฟอก เครื่องสำอาง แชมพู สบู่ อาหารแปรรูป เครื่องดื่ม เครื่องปรุงรส 3) สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 4) ธุรกิจบริการ : โรงแรม ร้านอาหาร โรงพยาบาล การออกแบบและตกแต่งภายใน